

بنای فعلی حرم حسینی را چه کسی بنیاد نهاد؟

۱۴ آبان ۱۳۹۴ ساعت ۱۳:۱۶

در پایان عهد ایلخانان تا عهد تیموریان و تا چندی بعد از آن، نوعی ملوک‌الطوایفی در ایران ادامه یافت که دوام آن تقریباً سراسر ایران زمین را غرق در جنگ‌های محلی، هرج و مرج‌های اداری و اغتشاش‌ها و ناامنی کرد و موجب غلبه جهل، فساد، فقر و بدبختی در تمامی عرصه‌ها شد و در این بین سلسله آل جلایر در حال رشد و قدرت‌گیری بود.

سلطان اویس فرزند و جانشین شیخ حسن جلایری (۷۴۰-۷۵۷ق) بود. سلاطین سلسله جلایری که توسط اویس بنیانگذاری شد از سال ۷۴۰ تا ۸۳۶ق. در مناطقی از ایران، عراق و آسیای صغیر حکومت را در دست داشتند. سلطان اویس به عنوان دومین نفر از این سلسله در سال ۷۵۷ق. به تخت نشست. او در سال ۷۵۹ق. تبریز را که توسط خانی بیک قیچاق اشغال شده بود، تصرف و آنجا را مرکز حکومت خویش قرار داد. او پس از مدتی سلاطین آل مظفر را هم تحت سلطه خود درآورد و حوزه نفوذ خود را تا خراسان پیش برد. در سال ۷۲۶ق. امیرجان یا خواجه مرجان، غلام سلطان اویس، که از طرف او حاکم بغداد بود سر به شورش برداشت. سلطان برای سرکوب او به بغداد رفت. خواجه مرجان که یارانش پراکنده شدند و در خود تاب مقاومت ندید به حرم حسینی در کربلا پناهنده شد و سلطان در شعبان ۷۶۷ق. وارد بغداد شد.

خواجه مرجان با استفاده از اموال خویش، در حرم حسینی مناره‌ای ساخته بود که به مناره غلام شهرت یافته و مسجدی بزرگ هم در کنار آن بنا نموده و اموال خود در شهرهای مختلف را وقف مخارج آنها کرده بود. این اقدامات خواجه مرجان و وساطت سادات و مشایخ بغداد باعث شد که سلطان اویس از گناه خواجه گذشت و دوباره او را به حکومت بغداد منصوب کرد.

سلطان اویس علاوه بر حمایت از اقدامات خواجه مرجان، خود نیز اقدام به توسعه و تعمیر بارگاه حرم حسینی نمود و در نتیجه اقدامات وی بنای فعلی حرم ایجاد گردید که تاریخ اتمام آن سال ۷۶۷ق. است. از جزئیات این ساخت و ساز خبری در دست نیست اما به گفته بیشتر مورخان تاریخ کربلا، شالوده اصلی بنای کنونی حرم در زمان این سلطان ساخته شده است، به گونه‌ای که تاریخ تأسیس حکومت جلایری بر سر در حرم در قسمت جنوبی حک شده بود اما در غارت ۱۲۱۶ق. توسط وهابیان تخریب شد.

سلطان اویس علاوه بر کربلا به دیگر اماکن مقدس و مساجد اهمیت فراوانی می‌داد و پیوسته در ترمیم این مکان‌ها و فرستادن هدایایی برای آنها کوشا بود. از جمله این هدایا قندیل بسیار گرانبهایی بود که به کعبه فرستاد که به سبب این کار تا مدتی نام وی در خطبه مکه ایراد می‌شد. سلطان اویس که در زمان سلطنت او مردم در رفاه روزگار می‌گذرانیدند در ربیع‌الآخر سال ۷۷۶ق. فوت

کرد و قبر او اکنون در گورستان شادی آباد مشایخ نزدیک تبریز است. لازم به ذکر است که پسر سلطان اویس به نام سلطان احمد نیز دو مناره در حرم امام حسین (علیه السلام) بنا کرد و هر دو را با طلا تذهیب نمود.

منابع:

۱- همدانی، جامع التواریخ: ۲۳۲، ۲۴۰، ۲۴۲.

۲- سمرقندی، مطلع السعدین: ۲۸۹.

۳- ابن کثیر، البدایة و النهایة: ج ۹: ۷۸۳.

۴- مدرس، شهر حسین: ۲۸۷، ۲۸۹.

۵- بیانی، تاریخ آل جلایر: ۴۰۲.

منبع: قدس آنلاین

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۰۷۹۹/نهاد-بنیاد-کسی-حسینی-حرم-فعلی-بنای-۲۰۷۹۹>